

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:

Jászberény, III. ker.,
Szentülomsáig-tér 3.
hova a lap szellemi
részét illető közlemé-
nyek, valamint az elő-
fizetési és hirdetési
díjak küldődék.

JÁSZ UJSÁG

KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI LAP.

Előfizetési ár

helyben:

Évesre 300.00— K
Félévre 150.00— A— K
Negyedévre 75.00— B— K

vidéken:

Évesre 350.00— 9— K
Félévre 175.00— 4.50 K
Negyedévre 87.50— 2.50 K

Egyes szám ára
10 fillér.

Felelős szerkesztő
BEZEKNYI LASZLÓ.

Megjelenik vasárnap és esütőirték
reggel.

Laptulajdonos:
DARANYI FERENC.

Ünnep után — A polgári erkölcsstan

A verőfényes szép ünnepnapok immáron egyhete hogy lezajlottak. A tanulságok a buzgalom érzetében el vannak zárva illetékes helyeken az emberek lelkében, szívében.

A nem mindennapi de ünneplanguiatok vertek fel mint máskor is e békeséges jászföldön is különböző jelenségeket s a nélkül, hogy beleakarnánk gázolni a lelki-könnyebbülésünkre szolgáló szentünnep-magasságába, le kell szögeznünk azt a sajnálatos szertelenségeket és vadságokat, melyeket talán épen a modernkor haladásának nevezett általános hánis jelszavak, szabadgondolkodást és válástalanságot hirdető frázisok szültek, teremtetek bele az ünnepek keretébe.

Mikor a lobogókkal környezett körmenetben az Ur Jezus feltámadására hálauszolozsma zeng ezerek és ezerek ajkáról és a körmenet impo-

zans volta szentfélelemmel tölti el a hívőt és tiszteletrre készíti a másvalás kiveit, a szabadgondkoizás félbemaradt értelmével nem emel főveget egy úr, mert „tisztelt ugyan az Istent” de nem annyira, hogy a szent esemény iránt való revezenciáját a bucsujárny méretéhez képest még pár méternyi távolságra is kitolja. Felsapja kalapját!

Egy kis kihágási kellemetlenség van belőle.

Mikor az Alleluja hangjainak utolsó akordjait is elmulat. A csendes otthonok családfünnepi örömben hangosak a házak. De hangosak a csúrdák, korcsák is. Berögött emberek, legények borgözök orditozása váltja ki a még előbb pár órával a feltámadás szöozsmáitól hangos szabadtr sötétjében a jó érzés utálatát.

A hatodik kerület Rezeda-utcájában embert késeletk, embert löttek.

Az elsőkerületi korcsmában puska-durrogás mellett szintén emberhúsbavagott a kés.

Egykét kriminális eset. A büntető bíróságnál van az ünnepphinaléja...

Ünnepután — nem elég szabadgondolkodás ez? Nem elég modern-e?

A magyar tanítósnágnak egyik töredéke, mely szabadgondolkodónak valja magát — mint, lapunkban már érintettük — a közelmúltban Budapesten gyűlést tartott. A gyűlésen jobbra fővárosi tanítók voltak jelen, a vidékről aránylag igen kevesen. A gyűlésen kimondották a határozatot, hogy követelik a hitoktatásnak az iskolából való kiküszöbölését, helyette a polgári erkölcsstan tanítását (ama bizonyos kéjgázt!)

Kár, hogy a határozati javaslat benyújtói és elfogadói meg nem mondták, hogy minőnek képzelik

TÁRCA

A tó fölött.

Kiszenéből Dudinszky Nestor.

Még nem jött fel a Nap, amikor Máté már ébren volt. Fölfélt. Lassan az ablakhoz ment s kitékintett az udvarra.

— Hát menni! — mormogta fogai közt, — mire a Nap fölkel, nem én tonál kell lennem. Az őrg ur meg alszik s nem fog meg hamar fölkelni, — az biztos. Isten büntesse meg — egyszer már meghásgolt. S miért? Egy ilyen kis halacszkáért. Szólt, az az inkább tovább morgott s kis hávelyk ujfára mutatott. A pobján!

Ezután a rövid monolog után elhúzódt az ablakból s tapogatózva a sötétben telegegyűzőh cammogott.

— Marina?
— Há — á?
— Én megyek.
— Mé — egy?
— Készít ebédet... jó ebédet akarok enni

— Na... ná... készítek... csak vigyázz magadra, az őrg lesni fog rád...

— Majd én neki adók, ha kell — szót Máté s kiment a szobából. Kint pitymallott már. A hajnal előrepült fehér szárnyaival, előkerült a keleti hegyek mögü s új csapkodta az éj sötétjét. Lassan elotlogatta az éj lámpásait: a csillagokat. Felkötögte az éj dalosait: a madarakat. S megmosta a virágok kelyheit tiszta gyönyöghammal.

— Isteneim, légy irgalmas hozzára s segits! — sobjált fel Máté s vállára vette hálóját.

Ment csendesen végig egy néptelen, szomorú utcán. Elhaladt az utcsói kereszt mellett, Lecemle fejéről a kalapot s keresztet vetett... Ment tovább, áthaladt a malom mellett lúdon, hol a néphit szerint kísértetek tanyáznak s végre kiért a faluból. Máté biztosra vette, hogy az őrg alszik. Fogadást tett volna, hogy alszik s hogy napfölkelté előtt nem kel föl. Mégis s talán épp azért mielő inkább közeledt a tóhoz, annál lassabban s csendesebben lépegetett.

A világosabb helyeken, hol nem takarták eléggé a bokrok, úgy suhant át, mint egy árny. Úgyes volt s volt, hozzá gyakorlata. — A tó széles volt. Sima tükrötündei fényvel verte vissza az égen

elkészt egy-egy csillag égi fényét s a Nap fényétől megremült sápadt Holdnak viasz-sárga szinét... Az erdőben, mely a tó fölött állt, mely csend uralkodott. Csak olykor-olykor egy-egy madár repült el a fak magasló sudaia fölött, vagy egy őz rágott a strépség felé, majd, a haraszt zizegett meg... s újra átvette uralmát a csend.

— Halió? — mormogott Máté s kezéből tölcserét csinált a fülehez, — oh! oh! hogy csiripel a semmihié... Ez meg a harázdabilligetítő hangja... Most meg a jégmadár érintette szárnyaival a vizet... milyen erős... oh! oh! Ugy volt! A reggeli csendben hallható volt, mint cikáztak vízben a halak s a víz felületén a „fölfélt Nap sugarnak játékában látni lehetett fényes illanásukat.

Máté elérkezett megszokott helyére. Ez egy korhadt, odvas fűzfa volt, mely csak gyökereivel tapadt a földhöz s torzavalel egészen a víz színén fektött. Máté erre a fűzre ült úgy, mint egy lóra szokás s egyik kezében a hálóat tartva, másikkal a fűzfának törésébe kapaszkodva, elért egészen a végébe. Itt mint egy kosárba, kényelmesen elhelyezkedett s lábait lefogatva,

ők maguknak azt a polgári erkölcs-tant? Amióta ember és emberi társadalom van a világon, az erkölcs-tan mindig a vallás elveitől függött és függ ma is. Ha a vallás, vagy az emberek tévutakon jártak, téves volt a világ erkölcsi felfogása, hibás, bűnös volt az emberek cselekvése is. A vallástól független erkölcs egyesek agyremé s a hoi ezzel kísérleteznek, ott kudarcot is vallanak vele. Az ugynevezett polgári erkölcs-tan még mindenütt csődöt mondott.

Minő is legyen az a pogári erkölcs-tan? Olyan, a minőt Vázsonyi Vilmos hirdet. A kiról csak minap írta meg egy eléggé liberális fővárosi lap, hogy a modora durva sértő és gógós? Vagy olyan, a minővei az Új Korszakban, a Huszadik Században, a Népszavában találkoznak, a mely gúnyol becsürel minden vallási elvet és meggyőződést s midőn tele szájjal hirdeti az emberi jogokat és szabadságokat, ugyanakkor gyűlöletes dühhél támadja meg a vallási meggyőződés szabadságát?

Tessék tehát megjelölni és körülvonalozni annak a polgári erkölcs-tannak az alapelveit és tessék az új vívmányt példában bemutatni, hadd lássuk, mikép néz ki. Mert a mit eddig hirdettek róla az csak arra alkalmas, hogy gyűlöletet keltsen a társadalmi rétegek között; a mit eddig bemutatnak ebből az új erkölcs-tanból az csak arra jó, hogy minden igazságos érzésű ember megundorodjék tőle.

Elő tehát a polgári erkölcs-tan szabályaival és mintaképeivel, akkor majd, ha nem lesznek ilyen fentemlített s a népnevelés, vallási érzés és félelemberesztesének elegendéségét megágyarzó közéleti jelenségeink, majd bővebben is beszélhetünk a nagy modern alkításokról s így ünnepek után a polgári erkölcsökről.

Megyei és városi ügyek.

Státus rendezés. Mint illetékes helyről értesültünk, vármegyének tisztakör mozgalmat indított a vármegyei tisztviselő helyzetét végleg rendező státus rendezés ügyében. A helygvi költségvetés tárgyalása alkalmával elhangzott illetékes hangok nyomán lehet remény arra, hogy a vármegyei tisztviselő fontos ügyének rendezésével kapcsolatban a városi tisztviselő fizetés-rendezésére nézve es történne a kormány-részeről oly nemű intézkedések, melyek a jövőre nézve biztosítják a városi tisztviselők eddig oly nyomorúságos dotált anyagi helyzetét.

Városi kö-gyűlés. Jászberény város képviselőtestülete — mint már jeleztük — keccden, e hó 25-én rendkívüli közgyűlést tart, melynek érdekesebb tárgyát a következők:

Városi tanács a muzeum és városi takarékpénztár elhelyezése céljából emeledő épületterv és költségvetést beterjeszt.

Temetők rendezése s a temetkezési szabályrendelet módosítása tárgyában tanácsli végzés.

Tanácsli végzés a Pírter Mihály-fele buza piactéri azerai kut beépítményének vállalkozó adása tárgyában.

Törvényhatósági bizottsági határozat a vágóhidő felszerelési tárgyainak megrendelésére vonatkozólag.

Törvényhatósági bizottsági határozat

az utcák elnevezése és számozásáról alkotott szabályrendelet felterjesztéséről.

Törvényhatósági bizottsági határozat a megyei közös dűllő utak rendezése tárgyában.

Törvényhatósági határozat a városi imrok részére megszavazott pótkék ügyben.

Az 1910. évi államsegély felosztása tárgyában törvényhatósági határozat.

Özv. Kazy Pálné kedgvi ügyében törvényhatósági határozat.

Am anyakönyvi kivonatokról szelhető díjak átengedése tárgyában törvényhatósági határozat.

A Jászsgai Hitelintézet és Takarékpénztár r. t. részére iparvasútja céljaira átengedett terület használatára vonatkozólag kötött szerződés.

A ref. temető céljaira felajánlott terület és a régi ref. temető csere ügye.

Közmunka kezelő a behajthatlan köz-ségi közmunka tartásokról egybeállított kimutatást a törles elrendelése végett beterjeszti.

Állandó bizottsági ülés. Jászberény város állandó bizottsága a t. hó 25-én tartandó rendkívüli közgyűlés tárgyai előkészítése céljából a es hónap deléltől a kis tanácssteremben ülést tart.

Tisztújító közgyűlés. A vármegye alispánja a Batho Endre lemondása folytán megüresedett városi tisztozó parancsnoki állás választás utján leendő betöltésére nézve a polgármester javaslatához képest a tisztújító közgyűlés határidejét e hó 27-ére tűzte ki. A tisztújító közgyűlésen a törvényhatóságtól nyert felhatalmazás alapján — mivel az alispán egybe elfogaltsága miatt nem jöhet — Kocsák polgármester fog első kölni. Tudomásunk szerint az állásra pályázók: Belezny László 10 év óta oklevéllel rendelkező tisztozó tiszt, városi kiadó és Hegedűs Győző városi számfűző ki a mult evben látogatta a budapesti tisztozó tisztánfolyamot.

kivetne hálóját. — Arallat teljesen előjött a Nap a helyéke mögöl. Ragyogott, mint egy tüzgolyó s vérsere festette a tó sima vizét. A halak is a víz felé törekedtek, hogy ádvözöljék a bájos regelt, de nem egy közölök életével lakolt ébersegéért, mert a Máté tászkájába került, mely rémséges s néma temetője volt a halaknak. — Máté szainte tele volt megelégedéssel s örömmel. Már markába érezte a pénzt, amit kapni fog majd má faradságáért. De nem is annyira annak a pénznek örült, mint inkább a két itécnek, mint ráadásul kapni remélt az öreg Buhlya zsidónétól. Pénz! — az ember vesz érté sőt, gyujtott egy kis olajat s újra útra a zseb. Hanem a pálnka! — az nem megvetendő dolog. — Melegit, felhangol s erőt ad... megbabonázza az embert, — kelemenes megbabonázza. Miért ne foglann annak a veszett uraságnak a halait! Pénzt is kapok, pálnkát is izsom s mesterségem nem is oly nehéz. Nem szabad halászni? Buta beszéd. Van hálóm. Orrom elón a tó. Buhlyékek a szomszédomban s énne menjek halat fogni? No miért ne? Az uraság azzal a nyomorult halacskával, mi Máté-fog magának, bizonyva nem lesz szegé-

nyebb... Neki annyi a földje, annyi a kenyeré, annyi a vagyona, — Istennem! Mit neki egy halacská?.. No, és oszt a had nem is az uraké. Hisz ök nem táplálják és a vizet nem ök csjálják, mint a szeszfordítók a pálnkát. A vizet Istén küldi le eső képeben, az mindnyájunké, ép úgy, mint a Nap és Holdnak a világa és a levegő, mint magunkba lehelünk, ilyen gondolatokkal volt elfoglalva Máté s észre sem vette, hogy megzörrent háta mögött a száraz haraszt s a tó partjára egy csomó urasági legény érkezett. Elöl haladt az ör... Az ör erős ember volt, termetes növéss, — rögtön észrevette Mátét s ráförmedt — Te ismét itt vagy, repülj csak ide jó madár! Hallod?

Máté fölismerte az ör hangját, elsápadt, de lejönni nem volt hajlandó.

Nekem kell mennem utánad, — kiáltott az ör s a fűzfára kusztott. Vigyázz! — kiáltott sapadtan Máté s védelmi állásba helyezkedett.

— Hej! Fiuk! Vegyétek le onnan, mint valami körlet, — kiáltott az ör s tovább kusztott a fűzfán. Utána kezdtek kapaszkodni a legények, de állig hogy bele kapaszkodtak, egy

reccsenés, utána lecsesznás s valamennyien a vízben voltak.

Elsőnek jött fel a víz színére Máté. Megrázta bizonyos fejt, mig fuléből, orrából a víz ki nem folyt s azután a fűzfába kapaszkodott s magával vonszolta azt, a tó közepére igyekezett. Erösen fogott egy kezével a fatörzshe, a másikkal pedig a halakkal teit tartisznyál tartotta, melyből már több mint a fele szabadságotlatta magát.

Elsőnek az ör menekült ki a partra. A víz felszaladt róla a parti fűre, mint a kutyáról. Társai még a vízben vergődtek.

— Maradjatok a vízben! — kiáltott rájuk az ör. — Fogjátok el őt, Aki elfogja jutalmat kap. Gyorsan utána, mert elmenekül.

Azalat Máté a fűz törzsére ült s lábával evezve, a tóba partra igyekezett. Ekkor az örnek egy szerencsés gondolata támadt. Par lépést felszaladt a dombra s elővett egy követ.

— Legények, utánam! — kiáltott, egyreméra dobálva a követet Máté felé. A legények csakugyan kusztak a partra s egy csomó kö, mint a záporosó hallott. Manéra.

Az Ártezi kút baja. A buzapiac-téri Pinter-fele Szigmund ártezi kút víz pár nap óta zavaros, homokos alakban jön fel. Az abnormis jelenség megfigyelése cetljából **Konczek** polgármester, **Szilassy** városi tisztmérnökkel pénteken délelőtti tartotta meg a helyszíni vizsgálatot, mely alkalmammal megállapított, hogy a homokos víz valamelyes homokrétegtől tör elő a bő forrás folyón, amennyiben most az eddigi víz szolgáltatói erőtereleget az ártezi kút perceként 30 liter tiszta vizet töltött többet mint eddig. A víz azonban egészségügy szempontjából változatlan, élvezésre alkalmas s a zavarossága is el fog múlni bizonyos idei kifolyás után.

KRÓNIKA.

Hári János Berényben.

Hárman valának együtt: a potrohos bíró, Az obanos vitéz, s a furlangos író
A szoba szegletében szőlit a grammofon
S vitéz Joannes Hári babéri babérra fon.
Elmúlt idők kódéből idez sok hős csatát,
Nagyot prüsszenget körbe a hitetlen diák.
Az mondja el kegyelmem — s eynom egy

Hogy mint süttötte tyelbe a nagy kiegyezést?
Köhlent Joannes Hári, nagybúszkán szerte-
[vitéz]

S így kezdi el beszédét a nagybíró vitéz:
Ötven-néhányban történt, ahogy eszembe jár,
Hogy előjve lörték a dicső királyi pár.
Stafétát kelték hozzáim, mennék kíséreltet,
Nem telt bele egy óra, fakom uton repül.
Gyödlő kastélyában várt rám a díszmenet,
Nem vártak már ott senkit, csak éppen
[jengemet]

Fakómon hintó mellé ugrottam rögtön én,
Királyom rám mosolygott és így szólott felém:
On az, derék vitézem? Most már biztos vagyok
Hogy elkértemek minket az uton a bajok.

Máté ezalatt a füz galyai közé dugta
fejét s kettőzött erővel uszont. A kövek
egyre mássa hullottak körülötte.

— Vegyettek elő kisebb köveket,
mert nagyobbakkal el nem éritek, céloz-
zatok. Melvitek ellátják, jutalmat kap.

Ujbol megered a kö-eső.
Egy lovascsan, emberi ordítás, szép
pár kódobás... s esend lett

— Elég! — vezényelt az ór. — S
most gyertek az utasághoz.

De a legények nem mentek. Ők
nétek, hogy bukkanik a víz alá Máté
yeres fejét s hogy kerül újra fel. Majd
utolsószor merült alá, nem jött fel, többé soha.

A tó közepén ingott tovább a lufja-
nyók. A víz lassan tisztaul kezd s újra
visszatükrözött feletlen a kék ég s a
tagyogó Nap, mely eddig egy felhő mö-
gé bujva nézte a történeteket.

Óthon pedig hiába várak ebédél.
Hiába futkostak a gyermekek a kapuba:
nem hozza imár apjuk a halat.

Király jobbát nyujta, megrázám emberlél,
Látám, feiséges arca látómar felédél.
Intett egy hadsegédnek, rövest eloterem.
És egy aranymedálja függ már a keblemen.
No, mielőtt indulnánk, hängzött kezem

[szava,
lyégek egy áldomást is vitézek csillaga.
Arany kalacsát nyujt, köszönve vettem át.
Tökaj bor volt benne, acám, az angyalait!

Aztán elfundulak hát, hejártunk sok helyet,
Átmenülünk az alföldön, megmászunk sok
[hegyet].

Volt mindenütt paradé, hängzögés, beszéd
Csoda biz, hogy nem szedtek emlének
[szertescét].

Mert sok szép lány nyitotta rám az ablakát,
Az volt ám még az élet, az ám az angyalait!
Népnök örömmel látott bennünket mindenütt
Amerre jártunk ember ember hátán fektett.

Hallottam suttogásuk: Nini most erre néz!
A nagy Joannes Hári, a híres, nagy vitéz!
Száz szónak egy a vége, hogy visszafor-
[dulánk]

Kihallgatásra rendelt a Felsőg lenn, Budán.
S szölot: Derék vitézem, hálám fölötte nagy
Most látom csak valóban, híred mi szep.

[mi nagy!
Kíván ezért ma tölem jutalmat, jó nagyot,
Jövedveimbe találtál, ma hármít megadókt.

Tegeztet már a Felsőg, bizalmat megnyerem,
Kezdetemé pipaszóval imigy feltelem én:
Felsőgéd jó szíveti már régóta ismerem.

Azért elmondom bátran, mi fekszik szíveim.
Borus a hon jóvöje, míg alkotmánya nincs,
Mig amyi honfi lábán zördül a rabóliács,
Öt nyissa meg Felsőgéd a dörton ajtaját.

S tegey ismet vídatmám a bus magyar hazáit
Látám, hogy elborul a Felsőg homloka,
S tudtam, de meg nem bírtam, hogy én
[vagyok oka]

Tudod, derék vitézem — megszölot nagy
[soká] —
Az én szíveim e gondot régóta hordozá.

Csak hogy gondolkozom még erőt majd
[erő] kevest,
Hogyan s mint üssük nyelbe ezt a kiegyezést.

Ha jó módot találsz rá, hozd el majd ter-
[vedet].
S segits megkönnyelbitni nyomászót ter-
[jemet].

És ezzel elbocsájtát. — Fakom ismét repül,
És ücken még az uton egy jó eszém kerül.
De minthogy sürgös dolgom engem iltion
[maraszt].

Közöltem hamarjában Deák Ferenczel azt.
A többi ügy is tudják megéit az egyezés
És hozzá büjni valóm most már nagyon
[keves].

Miniszterelnökségre meghívtak engemet,
Fogadnám el, uszoltak. Feleltem: Nem
[jehet].

Csakis esaták tüzében talalom jól magam,
És nem tudom bekében piszkálni a fogam.
Íthon nygis várt már rám német nagy követ,
Hogy franciák hadára zudítson ogemet.

Aprítottam is szörnyen a sok rossz franciát
Sedámáj én verem le őket, az angyalait!
A német császár adott is geröl egy irást,
De régen elvesztém mint pénzem, s a nyoi

[mást].
S a furlangos diák jó ússzerölög szölot:
Hely, nice több oly vitéz, mint kend Hári

[bátya volt!
Körö.

A Bathó-kerti átjáró.

A teg időkötöl fogva kérdésben levő
Bathó-kerti átjáró kisajátítási ügyében folyó
hó 20-án tartották meg a kisajátítási hely-
színi tárgyalást, melyen a szolnoki kir.
törvényszék részéről megjelent Kemény
Zoltán kir. törvényszéki bíró és egy tör-
vényszéki jegyző, Jászberény városa részé-
ről: Mahoray Titusz v. tiszti ügyész és
Szilassy István t. mérnök.

Ezen eljárás során az érdekeltekkel,
illetve a földbirtokosokkal történt meg-
állapodás alapján kisajátítandóvá minősítet-
tett a Bathó-kert közép része, illetve a sziget
részéről 144 □-ol az utvonalba eső
korcsmaházal egyült négyszögletként 20
korona kisajátítási árban; a kinyitandó utvo-
nal vizentúli részén, a VI-ik kerületi
Nefelejcs-utca végén levő Hanzely-műker-
tesz tulajdonát képező földrészt, összesen
1800 korona kisajátítási árban.

A kisajátítási művelet keretében törté-
nt utter megállapítás, illetve felmérés szeri-
nt a Bathó-kerten átvevő átjáró az 14
méter szélességű lenne, vagyis így a ter-
vezett első és hatodik kerületeket ösze-
köti utvonat nem csak gyalog, hanem koci-
s járásra is alkalmas volna. Ez azonban
kérdés, egyrészt mert a Bathó-kerti sziget-
földet övező két vízfolyáson keresztül nem
is, de két hidat kellene építeni, mely
közvetlenleges számítás szerint 12—13
ezer koronába kerülne, másrészt pedig a
sziget ingoványos sánpedekes talaja nézet-
lank szerint folytonos fenntartási munkála-
tokat igényelne.

Azért tehát a Bathó-kert kisajátításá-
nak kérdésével kapcsolatban már régebben
megnyilvánított nézetünket ma is fenntartjuk
abban, hogy a jövő vagyis a rendezett
Jászberény előnyére ezen összekötő utvo-
nalt egyeres egyik főbb utvonalon irányá-
ban az általunk proponált módon és pedig
feltétlen kevesebb költséggel kellett volna
tervezni.

(—)

UJDONSÁGOK.

A X. Katolikus Nagygyűlés határozatai. Hartt Alajos dr. a Szent Alajos Társulat alelnöke a nagygyűlés hitbuzgalmi szakosztályában javaslatot terjesztett elő a társulat és különösen annak segítő egyesületei érdekében kifejtendő nagyobb akcióra vonatkozólag. A nagygyűlés és határozatának végrehajtásaként az Országos Katolikus szöveteg a püspöki karhoz és a szerzetes rendek fejeithez az akció sikere érdekében felterjesztett intézet.

Mezőgazdasági bizottsági tagok. A megyei törvényhatóság bizottság a központi mezőgazdasági bizottság me-
ghatóságai után, a városi mezőgazdasági bizottságba 1911-1916 évekre terjedő me-
bizottság megválasztotta városunkban ren-
des tagokul: Balogh Sándor ny. főszolgá-
láról, Erdős András plébános, Jaran-
Sándor bankigazgató, Venns Gyula földny
isk. igazgató, pótlótagokul: Eigen Pált,
Elefántyh Sándort és Mallár Józsefet.

A sorozás eredménye. A fő sorozást csatornákön befejezték városunk
katonai kötelesei részére, melynek er-
edményeként közölhetjük, hogy a három
korosztályon előállított összesen 574
védköteles Ebből besorozott 164 hely

beli és 6 idegen, visszahelyeztetett 238 és mindhárom korosztályban fejezve képviselőne nyilvántartott 125.

— **Meghívás.** Mindazokat, kik május-havában a mosonmegyeri tejtérmelés és szövetkezetek megismerésére céljából odautazni kívánnak, ennek megbeszélésé végett ma vasárnap április 23-án d. u. 4 ó. -kor a Közp. kar. körben tartandó értekezletre tisztelettel meghívom. Dr. Visznecky Béla.

— **Kuglizómegnyitás.** A központi katolikus kör utjonnan berendezett tekepályáját ma délután 4 órakor nyitják meg ünnepélyességgel és versennyel. A versenydíjak között lesz *Gara Béla* cukrásznak, egy e célra készített tortája, mely a helyi ismert alakokat karakterizálja.

— **Választás a dunamelleki református egyházkerületben.** A dunamelleki református egyházkerület megválasztott lelkesítő jegyzőit a gyülekezetek osztályba bízta *Simon Ferenc* jászberényi lelkesítő, — a kecskeméti református egyházegyre tanácsbíróját s nagytudós főjegyzőjét — *llettte.* Ez az újabb választás ismét bünyélt adta annak, hogy *Simon Ferenc* nemcsak szeretői egyházközsége, és egyházegyre becsüli nagygnak, hanem egy oly hatalmas tessület, mint a dunamelleki nagy egyházkerület is: eismeri nagy képzettségét és tudását s legyekék vezér-emberi sorába megnyerői, közönnyel tagjai sorába iktatni. Az egyházkerületi kétségkívül nagy munkáerőt nyert az által, hogy *Simon Ferenc*et jegyzőül megválasztotta, mert egy oly szakudós férfi, s oly kiváló lelkesítő, mint *Simon Ferenc*, csak diszerte fog válni az egyházkerületi jegyzőül székének. Adja Isten, hogy ez az állását hosszú időközben erőben, egészségesben állt-hesse be. Szívünk legbensőbb örömeivel üdvözöljük.

— **Eljegyzés.** *Tóth Tibor* máv. gépészmérnök, *Toth Csongornak*, a szolnoki Mezőgazdasági Résvényintézettség néhai igazgatójának fia, *Tóth Tivadar* és *Tamas munkáitársaink* testvérbátyja, t. hó 16-án eljegyezte *Bernath* Ilykét, *Bernath Kálmán*-nak, a máv. miskolci h. üzletvezetőjének hájós leányát.

— **Katonai utóállítás.** Az ideai főszórársági valamelyes önként fogva emaradt / védőtölesek / és felszámoló apák színiára Szolnokon a 68-ik cs. es kir-hadigyeztető parancsnokság székelyén junius hóban négyezer fog tartatni utóállítás és pedig junius 6. 12. 20. és 28. napján.

— **Rendőrök keresztetnek.** Jászberényváros rendőrkapitányága Lapanak útján is felhívást intéz azokhoz, kik rendőri alkalmazásra jutni kívánnak, hogy ebből száradéuk előadásra céljából a rendőrkapitányágnál hivatalos orok állat jelentkezzenek.

— **Kirandulás.** Az iparos tanácskolánk növenékül *Legeza Mihály* igazgató és *Schultz Lajos* rajztanító vezetése mellett a mai napon randulnak el Szolnokra az iparos-lanoncikolái munkakiallítás megtekintésére. A városi tanács 20 növenékül tette lehetővé a kirandulásra való részvételt, melyért az úgy nevében ez uton is köszönetet mond az igazgatóság.

— **Katolikus patronagefők Szolnokon.** Szolnokról jelelti tudósított, hogy az ottani női körökben nagy érdeklődés mutatkozik a kat. női patronage iránt, melynek eszméjét *Fludorovic Zsigmond* főgímna. tanár vetette fel. Elhatározták, hogy a központ támogatásávé a főköet Szolnokon megalakítják, amely alakulási közgyűlése a főváros legintelligensebb úrnői is megértéket megjelenésüket. Az egésze-

ges eszme megérdemelné a támogatást Jászberényben is. Műdozotokkal, utbagyázókkal szívesen szolgálnák.

— **Mi lesz a fákka?** Több helyről vett figyelemzetés és tapasztalat alapján állhatjuk, hogy első sorban a Szolnoki romságeri sétány retentés elhanyagolt karban van. A fák cseréjek alaplatának s a kerítésű szolgáti sodronyok az ott szadagató gyermekek szemének iránytva. A női öltözékek tegegetésére csatukában merészölnek szanaszt. Ugy szintén a lájsított terek utak, ezek között leginkább a főter rejti és utjonban lítették fái kö-zönzár talapban, tőzjain a föld lazítatlan. ömötlenül vegetálnak és nem virulnak. Ezeket ajálják az illetékes latóság közeg figyelmébe és egy kis városias izlést a városi esen feltartásár. néve

— **Mozsi a ligetben.** Hünn István a város liget bérloje az idén ismét nagyobb-kényelemmel rendezte be a város egyetlen kies mulató helyét. Estéknint igen szép előadású vilamos színházban gyönyörköd-hetik a közönség teljesen díjtalanul csak hízdépet kell fizetni. A sziget minden fele vilamos fényvel van világítva.

— **Színházi műsor.** A *Jászberényi színház* műsora: Ápril 23-án vasárnap d. u. *Csókán szerzet vékonyén, este Luksemburg grófia.* Hétfő 24-én: *Botany.* Kedd 25-én *Edes ország.* Szerda 26-án: *Sólet pont.* Csütörtök 27-én: *Dabuká* nagy új operette. Péntek 18-án: *Erdős asszony* nagy óriáneladás. Szombat 29-én *Talpat* nagy udonság.

— **Új orvos Jászberényben.** Városunk orvosi kara a napokban új taggal szaporodott. *Grimnald Károly* városi tanácsos jeles képzettségű fia, dr. *Gere Aladár* egyetem-es orvos-tudór kezdte meg rendelő-sét. A legújabb doktorunk Budpesten a szt. János-, szent László- és szent Rókus-kórházakban éveket keresztül a leghíresebb orvosprofesszorok oldalán mellett működött s így alapos és széleskörű kórházi gyakorlat birtokló tudását, az orvostudomány minden ágában szolgáitára áll a beteg-eknek. Rendel az Apponyi-ter és Margit-utca sarkán levő Lippe-fele házban.

Szinészet.

Miklós Győző, az „Alföldi Szinész-rilet” igazgatója társulatával folyó hó 19-én, szedán kezdte meg egy hónapra tartandó előadásainak sorozatát a Lehel-szálló nagyszínházban.

Az első, bemutató előadásra szíre került *Földes Imre szalmúe*. „A kuruzsoló, esztárosok Bücsühider Bernát legújabb operettje a „Musculusny”, peneken a „Teator”. *Máhr Ferenc* vágátka s szombaton Ludaslele és *Csurón „Bárdai hercegező”* című operette.

Bár nem hontközhözött má' ki a társulat előtök teljes erejével, tehát a vidéken működő társulatoktól igazságtalanul, de általában megkívánt összes műfajok produkálása helyen egy-két előadás még nem elég ahhoz, hogy a társulat minden erősségét megismerhessek, mindazonáltal előre is mondhatjuk, hogy *Miklós Győző* színtársulatának egy föltétlenül elsőrendű és művészi erővel rendelkező társulatot kapunk.

A legutóbbi években hozának el-él látogató közönség, sőt legtöbbször gyenge színtársulatok nem a legmagasabb nívón álló előadásai után most végre alkalunk nyitni arra, hogy várakozásunknak megfelelő művészi színvonalon álló előadásokban részesülhessünk, s éppen ezért hiszünk, hogy a *Miklós Győző* társulatának elsőrendűsége s legkívánt az ő egyéniségében rejti művészetét, tudását, nemcsak a már megtartott és tartandó előadásoknak kritikákba

foglalt ismertetése fogja a nagy közönség előtt dokumentálni, hanem azon előre látható biztos körülírnyei is, mely szerint városunk egész intelligenciája — feltevésem szerint — sok előtételték, melyek a vidéki társulatok iránt általában véletlenül szokott — most föllekeslőve méltán megérdemelt elismerésben és pártolásban fogja részesíteni és esztől-estére tett házzal honoralni *Miklós Győző* színtársulatát.

Jászberény város közönségéről nem lehet azt mondani, hogy nem művészet-szerető, hogy nem műpártoló. Ellenkezőleg, többször tanúságát adta már annak, hogy az igazán szépet, nemes céloktét és a művészetet lelkesedni tud és akar is, de hogya egyszer megcsalva éri magát, akkor nehéz újra bizalomra bírni. Ha iztéseségek darabok helyett trágárságokat adnak elébe, ha a Thalia leple alatt nem a kulturális célt, hanem az elfajult izlést, perverz élvezeteket látja szolgálni, akkor méltán válik bizalma — **tervékódással** — jökarata közönsége — és jól teszi, ha nem vesztí az őt eljatta előadások és ügybeikt arról másokat is lebeszéli.

Írnyadással szolgáltak minden jászberénybe jövo színgyűzőknak, azon többször behízyított lény, hogy az itteni közönség csupán az olyan tisztá „levegője” s minden trágárságotlót és izlésteleniségtől ment darabokot akarja látni és tudni egyet, a jóva háttan elveheti: a szűfők lényaként is a nélkül, hogy azoknak pirinók kellene meg a darva frivaldosákkal beszennyezött líes lehaságot — amilyenek pedig sajnos közönségen a mai operettek között igen sok van — nem csak hogy idegen hagyják, de sérük józlést s többször ismételve teljesen elidegenítik a színházba járókat.

Igaz, hogy az igazgatóknak is nehéz a helyzete. A mostani új darabok de mint mondom különösen az operettek álig egy kedő kivételével mind alaposan bevon borolva azokkal a pikánsitárnak nevezett eszménysággokkal, melyek nem a jobb izlések számará születtek. Értéketlen úres lehaságot. De van egy nagy előnyük az, hogy újak s a közönség, különösen a vidéki közönség legmagyobb része mindig azt kívánja, azt akarja látni amit a legújabb. S az igazgató, ha ezek nem akarja magyérkedni vesztélyeztetni, képtelen előadni mindé a legújabb darabokat. Ha azután a darab rossz nem tetszik, ki a hibás? Az igazgató, a társulat, mintek adta elő? Igen ám, de ha a társulat mindig régi darabokat játszik, akkor keves a közönség s ki értek az oka? Mít nem játszanak új darabokat?!

Azennél is köbnyen megérett központi a közepfutat. Ha az ilyen darabokban levő izléstelenégek a szerzők hibái, ne legyenek nekik egyezményint a színeszek hibái is. Ne nyeljen a színeszek a szerzőknek szent sóbny szállított és ne douborisálk ki azon részleteket melyek fölött csak át kellene szilánkolni vagy elhagyniok. Amúciózorus intelligens színeszek sohasem a szerző s velvaló akar hibáit elérni, hanem a saját előadásával, tudásával és soláisen a karzi tapasztalásán, hanem az esztárosok eszméire vályik. — Már pedig nem nagy megfigyelés kell a színeszek részéről sem ahhoz, hogy észrevegyék, hogy a kértémetlen szemtelen lehaságot az első sorokban sohasem találunk visszhazgár, hanem ellenkezőleg kellemetlen érzést, bosszúságot születtek.

Hiszünk és megvárunk rá a győződére hogy *Miklós Győző* társulatának előadásában nem fognak találni olyan momentumokkal amelyek miatt bosszrandokunk keltené.

És most átérve az edig lártott darabok előadásainak rövid ismertetésére, mindemelköt le kell szögeznünk azon

tényt, hogy a társulat legelső férfi erőssége maga **Miklós Gábor** ki a bemutató előadásán a Kuruzslóban a doktor szerepét oly átgondolt melységes drámai erővel játszotta meg hogy ha az ő tudását egyébként nem is ismerünk és egy szerepben látni is tisztá képet alkotnánk az ő művészetéről. Vele egy sorban kell megemlítenünk **Lőrincz** Erzsébet kinek ha nem is volt elég alkalma lény szerepében Drámai játékaik kellően szerveziesíteni de megsejtette, hogy meg szép dolgot fogunk tudni látni, öv. Hárnádi szerepét **Medyesi** Ersei játszotta kedves közvetlenséggel. Rövid de nagyon szépen megjátszott szerepében megkapó jelenség volt **V. Márkus** Angela és kisebb szerepekben egyformán jók voltak **Miklós Aladár** Földessy Vilmos **Váradi Erdélyi Rezső** és a többiek is.

Csütörtökön a **Muzsikusleány** operett adták, kevesebb közönség előtt, mint az első előadásnál voltak, jeteül annak, hogy Jászberényben nem nagyon rajongnak a mai operettekért. A főszerepét **Szigeti Isten** énekelte egy igazi szubrett játékosn minden kedvességével, bár játéka csak sokszor rovására volt a rosszul megírt szerep. A táncosnó szerepében tisztán csengő kellemes hangjával ezúttal is kivált **V. Márkus Angela**. **Kovacsics Margit**ról majd akkor mondunk véleményt, ha jobb szerepben látjuk. — A tanító szerepét **Arnold Antal** énekelte szépen, de nem elég tisztá kifejtés. Kedves volt a fiatal herceg szerepében **Fehérvári Anna**. **Földessy Vilmos** Eszterházy hercegen megérett, hogy nem az ő szerepe. Majd fog ő játszani kisebb arat több szóval, nagyobb ambícióval. — Az ügyes rendezései és szép kiállítását **Miklós** igazgatót ilen a dicséret.

Penteken **Molnár Ferenc** nagyhírű vizsgálta: a „Testőr” került bemutatóra nagyszámú intelligens közönség előtt. Ha ezen az előadásán sokan voltak, úgy a következő előadásokon még sokkal többen kell, hogy legyenek, mert ilyen előadásokat Jászberényben nem igen van alkalmanknak látni. A testőr személyestje **Miklós Gábor** a színész szerepében ez alkalommal is olyan bravuros alkítást

produkált, amely előtt meg kell hajolnunk. — **Lőrincz Erzsébet** (a színésznő) játéka-nak minden részletbe boncolgatása nélkül ezzel az egy szóval mondatunk minden kifejező kritikát: *művésznő*. Természetes-ség, szív és mély érzés jellemzik az ő tehetségének nagyságát. Jó volt a kritikus szerepében **Erdélyi Rezső** és mulatságos alakot produkált **Erdélyi Margit** a mama szerepében.

Tegnap, szombaton a „Balkáni hercegnő” került színre s ma, vasárnap délután föl helyárrakkal a „Csókon szerzett völgény” s este rendez helyárrakkal a „Luxenburg grófia” operettet játszák.

A parcellákra meghatározott kikéltáisi ár 10. % a az árverezők által az árverés megkezdése előtt késpzénben vagy ovadékképez értékpapírban a bizottsági elnök kezében teendők le. Az árverési feltételek a városi számvevői hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Jászberény, 1911 ápril. 10.

Dobóczki József Mosó **Dezső**
számvevő. h. polgármester.
biz. elnök.

Eladó:

Az I kerület Jedám-utca 23. sz. alatti ház jutányos áron.
Bővebb felvilágosítást dr Grünwald Armin helybeli ügyvéd ad.

Eladó

Teréki János tulajdonát képező Thököly-utca-ban lévő

lakház

és a Hajnal-utca-ban lévő szérűskertje

jutányos áron azonnal Bővebb értesítést ad **Vecsey Aladár**.

Lapelárusítók sürgősen kerestetnek PESTI PÉTER könyvnyomdájába.

Eladó

egy jókarban levő 6-os :: **cséplőgépkészlet** udvarral Kossuth-u. 65. egy nagy **lakóház** öv. Almásy A.-nénél

257. szv.
1911

Árverési hirdetésny.

Jászberény város kepv. testületének 107 egy-656 ki-1911 szv. határozata folek ténz emzennel közhírré tesszük, miszerint Jászberény város határában levő s annak tulajdonát képező vadászati jog gyakorlása nevezetesen:

1. Nagykatái ut és a felsőzagyva által határolt terület.
- 2.) A felsőzagyvától az egész árokszállási utig terjedő terület.
- 3.) A jénóshidai ut, szelei ut és az aiso Zagyva által határolt terület.
- 4.) A gyöngyösi ut (vasút) szelei ut farmosi határokig terjedő terület.
- 5.) Az aiso Zagyva és az árokszállási ut között levő terület (egészen az idegen határokig.)
- 6.) A szelei és nagykatái ut közötti elterülő terület.
- 7.) Boldogházi rész (csikós, tápiói rész az idegen határokig) 1911 évi augusztus 1-től 6. egymásután következő évre vagyis 1917 július 31-ig bezárólag 1911 évi május hó 4-én d. e. 9 órákor a városháza nagyteremében nyilvános árverésen haszonbérbe adatik.

Az árverés minden egyes parcellára külön tartatik meg.

Akác és virág-méz!

Gyors és pontos kiszolgáltatás.

Róczyán Kálmán

fűszer- és csemegeüzlete

JÁSZBERÉNY,

a nagytemplommal szemben.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Állandóan friss teavaj!

Kaphatók:

Magyar gyártmányú tea- és kávétermékek, különösen a legújabb választékban, az általános drágaság dacára **hihetetlen olcsók.**

Rumok, likőrök, tokaji gyógy-aszúk, visontai és villányi vörös gyógyborok, minden híres borvidék borai, valamint helyi termésű boraimat a legjutányosabb árak mellett ajánlom.

Minden hétfőn friss

hentesárk.

Kaphatók bel- és külföldi sajtok: Ementháli, trappista, magyaróvári, rokforti, dőri-pusztai, pécsi csemege, imperiál, parmasán, lipói juhturó. Sós pácolt és olajos halak nagy választékban

Szigoruan szolid és olcsó árak. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Diszes dobozos cukorkák

A kat. Sajtóegyesület levélzáró-bélyegeinek új sorozata

már megjelent és kapható!
12 különféle kép!

4 színváltozat!

Megrendelhetők: a kat. Sajtóegyesület központi irodájában:

Budapest, Ferenciek-terez 7.

V. lépcső, I. emelet.

1 iv (20 db) ára 2.40 K. 1 db 2 fill.

A legkisebb mennyiség, melyet

postán bementve küldenek, fel

iv (60 db) ára 1.20 K.

Rendeljen belőlük utánványa és
jelezzé, hogy levélzáró-bélyegét
kiván!

A pénz előre beküldendő!

Hitel nincs! Hitel nincs!

Vásárolja és terjessze e

bélyegeket!

PÁRTOLJUK

a kat. sajtóegyesületet!

Az egyesület célja a kat. napi sajtót és jóirányú irrodáimat fölfelüldeni, versenyképessé tenni és a legszeleesebb körben elterjeszteni. E végül szellemi és anyagi erőket mozgósít, a kat. úrsadalmat szervezi és egy nagy sajtóalap létesítésére törekszik.

Tagja lehet minden keresztény férfi vagy nő — a rendes tag felvételént legálább 1 K (vagyis egész évre 2 K) tagdíjat fizet — A jövővi tagok sorába tartók aki évenként legálább 10 korónával járul az egyesület céljaihoz. — Alapító tagként szerepel az, aki egyszerre (vagy részletekben 2 éven belül) legálább 200 korónát adoz a megszervező célra. — Dísztag címre illet meg azt, aki legálább 1000 K összeget adományoz a sajtóalap javára.

Központi iroda:

Budapest,

Ferenciek-terez 7, V. lépcső, I. em.

Üzletáthelyezés.

Van szerencsém a Főtisztelendő megrendelőmet tiszteltelt értelem, miszerint üzletemet 1. évi május 1-én IV., Ferenc József-rakpart 2., I. em. helyezem át. Szíves tudomásul vételét kérve

mely listázzal lettel vagyok

Muts János

papí, polgári és egyházi

nyomtatás

Sajópart, IV., Ferenc József-rakpart 10.

Szülők figyelmébe!

Frankfurti tanár: Dr Schöppfer
s kifiző új gyógyszerere, a

CALCARIN

(NÉMETORSZ. BAN SAUERKALK
segít gyermekek fogzásánál, sziv-
görcsnél, angokórnál, csonbtveg-

ségeknél, sápkórnál. Sanya gyer-
mekek rövid idő a CALCARIN-tól
megerosódnak, gyermekek nők cson-
fogfájdatnál, fogpusztulása azonnal
megszűnik.

Főaktár: **Szkoumál Jenő**

gyógyszerésznél

UJSZÁSZ.

Kapható minden helybeli gyógyszerárban.

Többszörös kiténtetésben részestül szenziációs háziszere

DR. BOROVSKY-FÉLE

BOROLIN

mely városunkban is megjelent. Ez háziszere hatásában és erőlkötésében feltu-
mulhatatlan gümökóros izom- és idegfájdalmak, fej- és fogfájás, továbbá
minden meghülés okozta bajok mint rheuma, köszvény, csusz, ischiás, izületi
lob és zsábában szenvedők, végül fagyás okozta és égési sebek fájdatmainak
megszüntetésére. : : : KIVÁLÓ FERTŐTLENÍTŐ ÉS TESTOVÓ HÁZISZER.

KAPHATÓ városunkban a következő cégeknél: Bordás János gyógyszerárban és
Hóji Vilmos kereskedésében. Jászárszalláson: Szűcs Dezső gyógyszerárár-
ban. Tiszvárfőn Lenárd Dezső fodrászüzletében. 1.20, 2.— és 2.50 korónás
üvegekben. Készítik:

Dr Borovszky R. orvos és Borovszky K.

Budapest, II. kerület Fő-utca 77 c. szám.

„PFAFF“ varrógép villanyerőre!!! Legelősi és legvárósabb a
világban. Oránként 3 fillért fogyaszt óriási munkaképes-
ség mellett. Többet dolgozik, mint 10 más fajta varró-
gép. Bebizonyított dolog és, ami 10. minen írásosig nélkül — Ajánlja
zajtalan és könnyűjárású Singer-Central-Bobbie karika-
jós-alkalmas varrógépéit házi
és ipari célokra. Nagy tartóerővel tartó és ezüst dísz tárgyakból, me-
reztől nemérikől, ésszeret, evéseszközök és
alámdokórnak igen al- és
kalanak. Ugyazinté nagy választékban. Ezáltalja terengyörök fel-
különlegességek, szem- nagy választékban. felállítását és in-
es és szobák, ékszeret, minden házi villanycsengők vitását. Falj-
nemű tárgyak javítását továbbá
— Alapító tagként szerepel az, aki egyszerre (vagy részletekben 2 éven belül) legálább 200 korónát adoz a megszervező célra. — Dísztag címre illet meg azt, aki legálább 1000 K összeget adományoz a sajtóalap javára.

Spekonya Lajos

PLATTA ANTAL UTODA

órási, ékszerész és mechanikus

Jászberény, a Jászberényi Nep-
tana épületében.